

Finansman Gider Kısıtlaması

Selin Otman
Yeminli Mali Müşavir

İstanbul Yeminli Mali Müşavirler Odası
25/03/2021

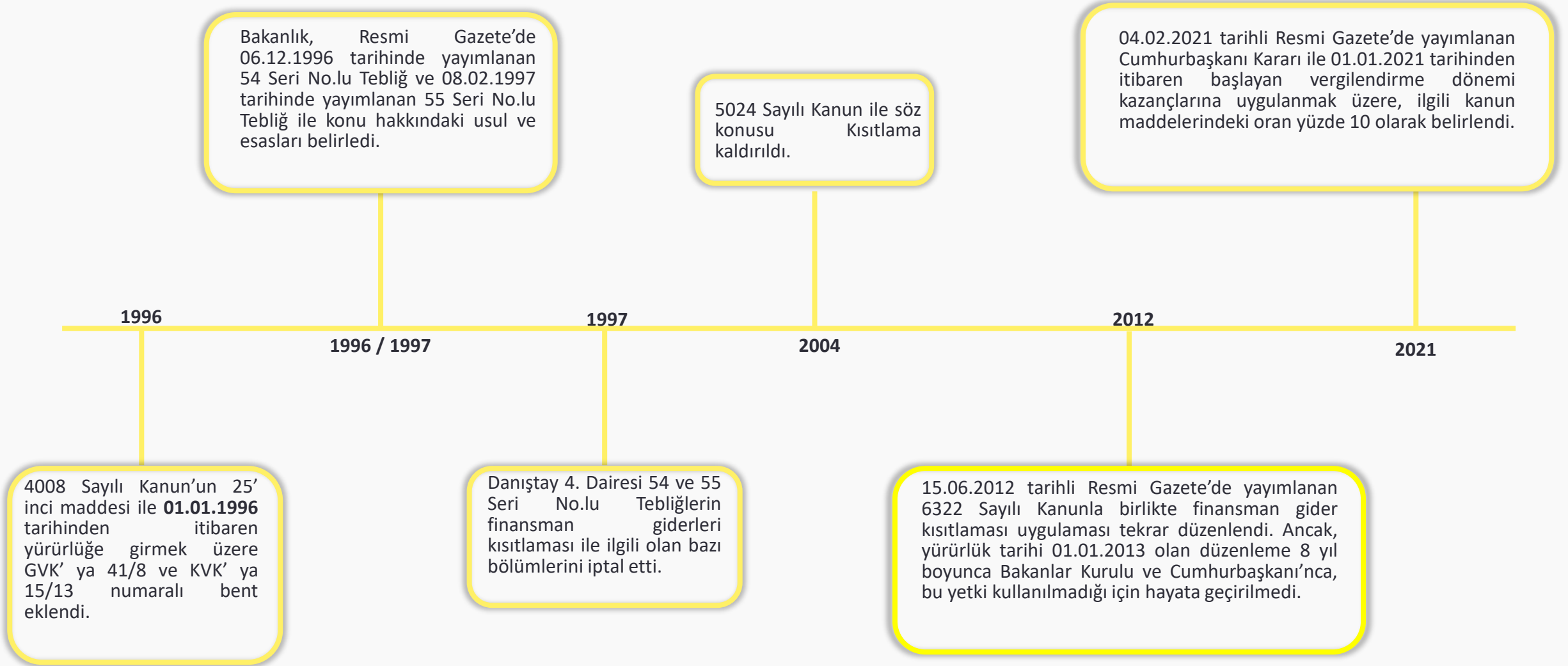

«Her problemin çözümü çözülmemiş yeni problemler doğurur.» Karl Popper

- 1 Kanun ve Gerekçesi
- 2 Uygulama Esasları ve İlave İzaha Muhtaç Alanlar
- 3 Çözüm Önerileri

Finansman Gider Kısıtlamasının Tarihsel Değişimi

Eski Uygulama ve Yeni Uygulama

Eski Uygulama

Amaç: LIFO ve Yeniden Değerleme Uygulaması Sonucu Vergisel Avantaj Sağlayan Mükelleflerin Neden Olduğu Vergi Kaybını Telafi Etmek

Mükellef: LIFO Yöntemi Kullananlar **ya da** ATİK' lerini Yeniden Değerlemeye Tabi Tutanlar.

Sanayi siciline kayıtlı imalatçıların imalat faaliyetlerinde kullandıkları yabancı kaynaklara ilişkin gider ve maliyet unsurları kapsam dışı.

Yabancı kaynaklara ilişkin gider ve maliyet unsurlarına Maliye Bakanlığınca belirlenen indirim oranının %25' inin uygulanması suretiyle bulunacak kısım finansman gider kısıtlamasına konu edilmiştir.

Finansman Giderleri*İndirim Oranı*%25=Kanunen Kabul Edilmeyen Finansman Gideri

Yeni Uygulama

Amaç: Öz Kaynak Yapısını Güçlendirmek

Mükellef: Kredi kuruluşları, finansal kuruluşlar, finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri haricindeki bütün mükellefler.

Cumhurbaşkanınca sektörler itibarı ile bir belirleme yapılmamış ve dolayısıyla imalat faaliyeti ile iştigal eden mükellefler de finansman gider kısıtlaması uygulaması kapsamına alınmıştır.

Yabancı kaynakların öz kaynakları aşan kısmına ilişkin gider ve maliyet unsurlarının %10'u finansman gider kısıtlamasına konu edilmiştir.

Finansman Gider Kısıtlaması Hükümleri ve Gerekçesi

Kredi kuruluşları, finansal kuruluşlar, finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri dışında, kullanılan yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşan işletmelerde, aşan kısma münhasır olmak üzere, yatırımın maliyetine eklenenler hariç, işletmede kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının %10'unun kurum kazancının tespitinde indirimi kabul edilmez.

Firmaların finansman ihtiyaçlarını borçlanma yerine öz kaynakları ile finanse etmelerini teşvik etmek ve öz kaynaklarını güçlendirmek.

Kapsama Giren Mükellefler

-
- Kredi Kuruluşları
 - Finansal Kuruluşlar
 - Finansal Kiralama Şirketleri
 - Faktoring Şirketleri
 - Finansman Şirketleri
 - **Sermaye Piyasası Kurumları**

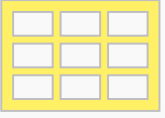

-
- Gerçek usulde vergilendirilen ve bilanço esasına göre defter tutan ticari kazanç ve zirai kazanç sahibi gelir vergisi mükellefleri ve kanunda belirtilen kurumlar haricinde olan ve bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri
 - **Adi Ortaklıklarda Kısıtlama Uygulaması**

Özel Hesap Dönemine Tabi Mükelleflerde Finansman Gider Kısıtlaması

2021 yılı içerisinde özel hesap dönemi sona eren mükelleflerin bu hesap dönemine ilişkin kazançları finansman gider kısıtlamasına konu edilmeyecektir.

Özel hesap dönemine tabi mükelleflerin 2021 yılı içerisinde başlayan ve 2022 yılı içerisinde sona eren vergilendirme dönemlerine ilişkin kazançları finansman gider kısıtlamasına konu edilecektir.

Uygulama Esasları ve İlave İzaha Muhtaç Alanlar

1

Kullanılan yabancı kaynak neyi ifade ediyor?

2

Hangi gider ve maliyet unsurları kısıtlama kapsamına dahil edilecek?

3

Öz kaynak ve yabancı kaynak toplamına hangi zaman aralığında bakılacak?

4

Madde hükümlerine ilişkin özel durumlar neler?

5

Vergi güvenlik müesseseleri (örtülü kazanç ve örtülü sermaye) ile birlikte finansman gider kısıtlaması uygulaması nasıl olacak?

Yabancı Kaynaklar

- Taslak Tebliğ'de yer alan açıklamalardan anlaşıldığı üzere, Bakanlık işletmede kullanılan yabancı kaynakları sınırlandırmamış geniş şekilde düşünülmesini istemiştir. İşletmede kullanılan yabancı kaynaktan anlaşılması gereken, fiilen işletmede kullanılan ve bir kaynak yaratan ve neticesinde de bir maliyeti olan kaynaklardır.
- Bir yabancı kaynağın gider kısıtlamasına tabi tutulabilmesi için öncelikle işletmede kullanılıp kullanılmadığının araştırılması ve ortaya çıkarılması gerekecektir.
- İşletmelerin bünyesinde tutulmadan başka işletmelere aktarılan kaynakların işletmede kullanılan yabancı kaynak vasfını haiz olup olmadığının açıklığa kavuşturulması gerekir.

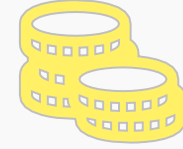
İşletmede Kullanılan Yabancı Kaynaklara Ait Finansman Giderleri

Faiz

Komisyon

Vade Farkı

Kar Payı

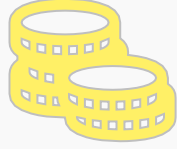

Kur Farkı

Benzeri

Yabancı Kaynakların Öz Kaynakları Aşması Koşulu

Öz Kaynak Tanımı

Vergi Usul Kanunu'nun 192. maddesine göre; “aktif toplamı ile borçlar arasındaki fark, müteşebbisin işletmeye mevzu varlığını (öz sermayeyi) teşkil eder. “

Her bir geçici vergi döneminin **son günü** itibariyle Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre çıkarılacak bilançodaki öz kaynaklar ile yabancı kaynaklar esas alınacak.

İlk kez 2021 yılının birinci geçici vergilendirme döneminde uygulama yapılacaktır.

Aşan Yabancı Kaynağa Ait Finansman Gider Kısıtlamasının Tespiti

XYZ A.Ş.' nin 2021 yılında yabancı kaynakları 125 milyon TL, öz kaynak toplamı 75 milyon TL yabancı kaynaklara isabet eden faiz ve kur farkı gideri ise 12.5 milyon TL'dir.

500 bin TL 2021 yılına ait verilecek olan geçici vergi/kurumlar vergisi beyannamesinde kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacaktır.

A	Yabancı Kaynaklar	125.000.000
B	Öz Kaynaklar	75.000.000
C = A - B	Aşan Tutar	50.000.000
D = C / A	Aşan Kısma İsbet Eden Tutar	%40
E	Faiz ve Kur Farkı Gideri	12.500.000
F = D x E	Aşan Yabancı Kaynağa İlişkin Faiz ve Kur Farkı Gideri	5.000.000
G = F x %10	Gideri Kabul Edilmeyen Faiz ve Kur Farkı Tutarı	500.000
H = G x %20	Geçici/Kurumlar Vergisine Etkisi	100.000

Yıllara Sari İnşaat ve Onarım İşleri ile Uğraşan Mükelleflerde Finansman Gider Kısıtlaması

Yabancı kaynaklara ilişkin maliyet unsurları, işin kesin kar veya zararının tespit edildiği yıl kazancının hesaplanmasında dikkate alınacak,

Gider kısıtlamasına konu olan ve YSiOi alakalı olarak önceki dönemlerde aktifleştirilen maliyet unsurları da YSiOi'nin bittiği yıl dikkate alınacak ancak 1 Ocak 2021 tarihinden önce mahiyet ve tutar itibarıyla kesinleşmiş finansman giderleri kazancın hangi yıl beyan edildiğine bakılmaksızın gider kısıtlamasına konu **edilmeyecek**.

Her yıl (ve geçici vergilendirme dönemleri) sonu itibarıyla bilançoda yer alan yabancı kaynakların ilgili dönemdeki öz kaynak tutarı ile karşılaştırılması suretiyle bu dönem kar veya zarar tutarının tespitinde dikkate alınan finansman giderlerinden aşan kısma isabet eden tutarın %10'u gider kısıtlamasına konu edilecek.

Finansman Giderlerinin Finansman Gelirleri İle Netleřtirilmesi

Finansman giderlerinin yanı sıra finansman geliri de elde etmiş olan mükelleflerin gider kısıtlaması uygulamasında söz konusu gelir ve giderlerini birbiri ile mukayese etmek suretiyle netleştirmeleri mümkün değil.

Döviz cinsinden borçlanmalara ilişkin yıl içerisindeki kur değişimleri dolayısıyla hesaplanan kur farkı geliri ile kur farkı gideri netleştirilebilmesine izin verilmesi gerekir.

Örtülü Sermaye, Örtülü Kazanç ve Binek Otomobillerde Gider Kısıtlaması ile Finansman Gider Kısıtlaması İlişkisi

Kısıtlanan Finansman Giderlerine İlişkin Katma Değer Vergisi

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 30. maddesinin (d) bendi uyarınca, Gelir ve Kurumlar Vergisi kanunlarına göre kazancın tespitinde indirimi kabul edilmeyen giderler dolayısıyla ödenen katma değer vergisinin indirim konusu yapılması mümkün bulunmamaktadır.

Katma Değer Vergisi yükü içeren finansman giderlerinin Kanunen Kabul Edilmeyen Gider olarak dikkate alınan kısmının, KDVK' nın 30/d maddesi gereği indirimi, mevcut düzenlemeler çerçevesinde, mümkün bulunmamaktadır.

1.1.2021 Tarihinden Önce Yapılan Borçlanmalara İlişkin Finansman Giderleri

Finansman hizmetinin hangi yılda sağlandığı veya kredi sözleşmesinin hangi yılda yapıldığının bir önemi bulunmamaktadır. Söz konusu kaynaklara ilişkin olarak 1 Ocak 2021 tarihinden itibaren kesinleşen gider ve maliyet unsurları kısıtlamaya tabi olacaktır.

Finansman gider kısıtlamasının düzenleyici işlem olan Cumhurbaşkanlığı Kararı'nın yürürlüğe girdiği tarihten önce temin edilen krediler için de uygulanması, yabancı kaynak kullanarak finansal planlamada bulunan ticari işletmeler için hukuki ve finansal belirsizliğe yol açacak ve bu suretle anayasal ilkelere olan hukuki güvenlik ve belirlilik ilkesi ihlal edilebilecektir.

Sorularınız ve Deęerlendirmeleriniz

